

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

11 юни 2020 година *

„Обжалване — Публична служба — Конкурс на общо основание — Недопускане до тестовите — Възможност за администрацията да допълни пред съда мотивите на решението за недопускане — Условия — Изключителни случаи — Понятие за липса на мотиви“

По дело C-114/19 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 8 февруари 2019 г.,

Европейска комисия, за която се явяват В. Mongin и G. Gattinara, в качеството на представители,

жалбоподател,

като другата страна в производството е:

Danilo Di Bernardo, с местожителство в Брюксел (Белгия), за когото се явяват S. Orlandi и T. Martin, адвокати,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: J.-С. Bonichot (докладчик), председател на състава, М. Safjan, L. Bay Larsen, С. Toader и N. Jääskinen, съдии,

генерален адвокат: P. Pikamäe,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 22 януари 2020 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: френски.

Решение

- 1 С жалбата си Европейската комисия иска отмяна на решение на Общия съд на Европейския съюз от 29 ноември 2018 г., Di Bernardo/Комисия (T-811/16, непубликувано, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2018:859), с което последният отменя решението на конкурсната комисия по конкурс на общо основание с тестове EPSO/AST-SC/03/15 от 10 август 2016 г. да не включи г-н Danilo Di Bernardo в списъка за бъдещи назначения на секретари/деловодители от степен SC 1 в областта на финансовото подпомагане (наричано по-нататък „спорното решение“).

Обстоятелствата по спора и спорното решение

- 2 През 2015 г. е организиран конкурс на общо основание EPSO/AST-SC/03/15 за съставяне на списъци с резерви за назначаване на „Секретари/Деловодители (SC 1 и SC 2)“ в три области, включително в областта на финансовото подпомагане.
- 3 Освен успешното преминаване на тестовите точка 2 от приложение II към обявлението за този конкурс на общо основание (наричано по-нататък „обявлението за конкурса“) изисква в областта на финансовото подпомагане „средно образование, удостоверено с диплома, даваща достъп до образование след завършено средно образование, и последвано от професионален опит с продължителност най-малко три години, основно свързан с естеството на служебните задължения“.
- 4 Дял VI от обявлението за конкурса предвижда, че тези условия се проверяват от конкурсната комисия след приключване на тестовите за оценяване въз основа на удостоверителните документи, приложени от кандидатите към техния електронен формуляр за кандидатстване.
- 5 Тъй като кандидатства за разглеждания конкурс на общо основание в областта на финансовата помощ, г-н Di Bernardo представя удостоверителни документи, доказващи неговите квалификации и професионален опит, и участва в тестовите за достъп и в тестовите за оценяване, предвидени в обявлението за конкурса.
- 6 С електронно писмо от 14 септември 2015 г. Европейската служба за подбор на персонала (EPSO) информира г-н Di Bernardo, че конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание се нуждае от допълнителна информация за професионалния опит, който е посочил в точки 2, 5 и 6 от формуляра си за кандидатстване. Конкурсната комисия иска по-специално да получи документи, подписани от предишните му работодатели, описващи подробно изпълняваните функции по време на този професионален опит, както и копия от трудовите договори, в които ясно са упоменати техните начални и крайни дати.
- 7 С електронно писмо от 15 септември 2015 г. г-н Di Bernardo изпраща допълнителни удостоверителни документи по точки 2, 5 и 6 от формуляра си за кандидатстване.
- 8 С електронно писмо от 17 септември 2015 г. EPSO отговаря на г-н Di Bernardo, че конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание го „мол[и] да изпрат[и] подробно описание на задачите, подписано от работодателя, по точки 2, 5 и 6“.
- 9 С електронно писмо от 18 септември 2015 г. г-н Di Bernardo декларира, че не разполага с такива описания по точки 5 и 6 от формуляра си за кандидатстване. Той уточнява, че италианското дружество, което е било негов работодател, е прекратено и че няма възможност да представи тези документи. Вместо това той представя копие от италианския национален колективен

трудов договор, включващо официално описание на функциите, свързани с различни трудови договори, включително неговия, както и две писма от споменатото италианско дружество и трудов договор с него.

- 10 С друго електронно писмо от 18 септември 2015 г. г-н Di Bernardo изпраща на EPSO подробно описание на функциите във връзка с професионалния опит, посочен в точка 2 от формуляра му за кандидатстване.
- 11 С писмо от 27 октомври 2015 г. EPSO съобщава на г-н Di Bernardo своето решение да не го включи в списъка на издържалите конкурса, тъй като професионалният опит, упоменат в точки 1—7 от формуляра за кандидатстване, не достига минималната тригодишна продължителност, основно свързана с естеството на служебните задължения в областта на финансовото подпомагане, посочена в точка 2 от приложение II към обявлението за конкурса.
- 12 С писмо от 4 ноември 2015 г. г-н Di Bernardo подава искане за преразглеждане на решението на конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание.
- 13 Със спорното решение конкурсната комисия уведомява г-н Di Bernardo, че след преразглеждане потвърждава решението си, съобщено на 27 октомври 2015 г. Тя посочва, че преди да започне работа, е определила критерии за подбор, за да прецени дали квалификациите и професионалният опит на кандидатите действително отговарят на необходимите компетентности за длъжностите, които предстои да бъдат заети. Конкурсната комисия пояснява на г-н Di Bernardo, че „след разглеждане на представените удостоверителни документи за [неговия] професионален опит, посочен в точки 2, 5 и 6 от [неговия] формуляр за кандидатстване, [тя] стига до извода, че доказателствата не потвърждават, че [неговият] професионален опит, посочен по-горе, е [бил] основно свързан с естеството на служебните задължения, както изисква обявлението за конкурса“.

Жалбата пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

- 14 С жалба, постъпила в секретариата на Общия съд на 18 ноември 2016 г., г-н Di Bernardo иска спорното решение да бъде отменено и да му бъде присъдено обезщетение за претърпените от него вреди.
- 15 С обжалваното съдебно решение Общият съд приема основанието за неизпълнение на задължението за мотивиране, отменя спорното решение и отхвърля исканията по жалбата в останалата им част.

Искания на страните пред Съда

- 16 С жалбата си Комисията иска от Съда да отмени обжалваното съдебно решение, да върне делото на Общия съд и да не се произнася по съдебните разноски в първоинстанционното производство и в производството по обжалване.
- 17 Г-н Di Bernardo моли Съда да отхвърли жалбата и да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

По жалбата

- 18 В подкрепа на жалбата си Комисията изтъква две основания.

По първото основание

Доводи на страните

- 19 С първото си основание Комисията изтъква грешка при прилагане на правото, допусната от Общия съд в точки 41—53 от обжалваното съдебно решение, що се отнася до обхвата на задължението за мотивиране, което носи конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание. Общият съд не отчел в достатъчна степен правния и фактически контекст на спорното решение, при положение че въпросът дали мотивите са достатъчни, трябва да се преценява с оглед на контекста на съответното решение, а не само на неговия текст (решение от 14 февруари 1990 г., *Delacre и др./Комисия, C-350/88, EU:C:1990:71*, т. 16) Това основание се разделя на седем части.
- 20 На първо място, съобщаването на критериите за подбор нямало значението, което им е придал Общият съд в точки 41, 45 и 50 от обжалваното съдебно решение с оглед на задължението за мотивиране, както се потвърждавало от обстоятелството, че г-н Di Bernardo така и не направил опит да се запознае с тях.
- 21 На второ място, според Комисията обстоятелството, че конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание упоменала в спорното решение само удостоверителните документи за професионалния опит по точки 2, 5 и 6 от формуляра за кандидатстване на г-н Di Bernardo, по никакъв начин не „означава“, противно на постановеното от Общия съд в точка 43 от обжалваното съдебно решение, че конкурсната комисия е счела за релевантен професионалния опит, посочен от заинтересованото лице в останалите точки от този формуляр. Напротив, отхвърлянето на кандидатурата на г-н Di Bernardo показвало, че конкурсната комисия приела, че той не отговаря на условието за релевантен професионален опит от 36 месеца, след като разгледала целия професионален опит, упоменат в седемте точки на формуляра му за кандидатстване.
- 22 На трето място, неправилно в точка 48 от обжалваното съдебно решение Общият съд преценил, че искането на г-н Di Bernardo за преразглеждане показва, че той не е знаел причините, поради които професионалният му опит е снет за недостатъчен.
- 23 На четвърто място, Общият съд неправилно приел в точки 46 и 47 от обжалваното съдебно решение, че Комисията не може да се позовава на съдебната практика, в съответствие с която при конкурс с много участници конкурсната комисия има право да изложи сбито мотивите за отказ да избере определен кандидат.
- 24 На пето място, противно на посоченото от Общия съд в точка 50 от обжалваното съдебно решение, конкурсната комисия не можела да бъде задължавана да оповестява критериите за подбор по документи, ако не е сезирана с искане в този смисъл, тъй като в противен случай би се стигнало до нарушаване на тайната на нейната работа, упомената в член 6 от приложение III към Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз.
- 25 На шесто място, да се приеме, както е направил Общият съд в точки 49—51 от обжалваното съдебно решение, че искане за преразглеждане, изготвено без уточнения, каквото подава г-н Di Bernardo, задължава конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание да представи подробни обяснения по всяка точка, означавало върху конкурсната комисия да се прехвърли тежестта да докаже наличието на изисквания в обявлението за конкурса професионален опит. Тежестта да докаже съответните обстоятелства, обаче била на кандидатите, видно от обявлението за конкурса, според което „информацията, предоставена от кандидатите в електронния формуляр за кандидатстване, се проверява спрямо представените от тях удостоверителни документи“.

- 26 На седмо място, в точки 53—55 от обжалваното съдебно решение Общият съд смесил изискването за мотивиране с основателността на тези мотиви, свързани с материалната законосъобразност на спорното решение. Комисията вижда индикация за такова смесване в обстоятелството, че в точка 53 от обжалваното съдебно решение Общият съд приел, че критериите за подбор са абсолютно необходими за преценката дали при анализа на професионалния опит конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание не е „превишила границите на свободата си на преценка“. Освен това Комисията счита, че в точки 54 и 55 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел, че спорното решение не е мотивирано в достатъчна степен не защото не позволява на кандидата да се запознае с причините за неговото изключване, а защото възпрепятства възможността му да изложи други оплаквания по законосъобразността на това решение.
- 27 Г-н Di Bernardo счита, че доводите, изложени в подкрепа на първото основание, не следва да бъдат приети.

Съображения на Съда

- 28 С първото си основание Комисията поддържа, че преценката от Общия съд в точки 41—53 от обжалваното съдебно решение на мотивите на спорното решение е опорочена от няколко грешки при прилагане на правото.
- 29 Съгласно постоянната съдебна практика изискваните от член 296 ДФЕС мотиви на актовете на институциите на Европейския съюз трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и трябва по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол. Изискването за мотивиране следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай, по-специално в зависимост от съдържанието на акта, от естеството на изложените мотиви и от интереса, който адресатите или други лица, засегнати пряко и лично от акта, могат да имат от получаване на разяснения. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на член 296 ДФЕС, следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (вж. решение от 10 март 2016 г., HeidelbergCement/Комисия, C-247/14 P, EU:C:2016:149, т. 16 и цитираната съдебна практика).
- 30 С четвъртата част от първото си основание, която следва да се разгледа на първо място, Комисията поддържа, че Общият съд неправилно приел в точки 46 и 47 от обжалваното съдебно решение, че тя не може да се позовава на практиката на Съда, в съответствие с която при конкурс с много участници конкурсната комисия има право да изложи сбито мотивите за отказ да избере определен кандидат.
- 31 В това отношение следва да се припомни постоянната практика на Съда, съгласно която, за да се отчетат практическите трудности, възникващи в конкурс с много участници, конкурсната комисия може на първо време да съобщи на кандидатите само критериите и резултатите от подбора, като впоследствие трябва да даде индивидуални обяснения на кандидатите, които изрично поискат това (решения от 26 ноември 1981 г., Michel/Парламент, 195/80, EU:C:1981:284, т. 27, от 9 юни 1983 г., Verzyck/Комисия, 225/82, EU:C:1983:165, т. 16, от 8 март 1988 г., Sergio и др./Комисия, 64/86, 71/86—73/86 и 78/86, EU:C:1988:119, т. 50 и от 28 февруари 1989 г., Basch и др./Комисия, 100/87, 146/87 и 153/87, EU:C:1989:97, т. 10).

- 32 В случая Общият съд правилно е приел по същество, че задължението за мотивиране не налага в конкретния случай на конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание работна натовареност, сравнима с тази на конкурсната комисия по конкурс с много участници. Възможно, както е отбелязал Общият съд в точка 47 от обжалваното съдебно решение, конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание е взела решението си, след като всички кандидати вече са участвали в тестовете за достъп и за оценяване, включително в тестовете за компетентности, и тъй като те са били проверени, списъкът с потенциални резерви вече е бил готов. Общият съд е пояснил, че на този етап основната задача на конкурсната комисия е трябвало да бъде проверката дали кандидатите, които са издържали тестовете с най-високи оценки, отговарят и на условията за равнище на образование и за професионален опит, предвидени в обявлението за конкурса.
- 33 Предвид явно ограничения брой на кандидатите, които са преминали успешно тези тестове, без да отговарят на другите условия на този конкурс, не е било обосновано конкурсната комисия да се ограничи до сбито мотивиране дори на първоначалното отхвърляне на кандидатурата на г-н Di Bernardo на 27 октомври 2015 г. А fortiori Комисията не може да се позовава на работната натовареност на конкурсна комисия в конкурс с много участници, за да обоснове непълнотата на мотивите на спорното решение, адресирано до заинтересованото лице в отговор на искането му за преразглеждане повече от година след провеждането на въпросните тестове. Следователно Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че Комисията не може да се позовава на посочената в предходната точка съдебна практика, за да претендира, че конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание е била длъжна да мотивира само сбито отхвърлянето на кандидатурата на г-н Di Bernardo. Ето защо четвъртата част от първото основание трябва да се отхвърли.
- 34 С първата част от първото основание Комисията твърди, че Общият съд е придал, по-специално в точки 41, 45 и 50 от обжалваното съдебно решение, твърде голямо значение на съобщаването на критериите за подбор, позволяващи на конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание да прецени професионалния опит, за да изпълни задължението за мотивиране. Впрочем г-н Di Bernardo така и не направил опит да се запознае с тях.
- 35 От цитираната в точка 31 от настоящото решение съдебна практика обаче следва, че дори когато конкурсната комисия е длъжна на първо време да изложи само сбито мотивите, какъвто е случаят при конкурс с много участници, тези мотиви трябва да съдържат посочване на критериите за подбор. Така критериите за подбор представляват минимална информация, която трябва да се предоставя във всички случаи на кандидатите най-късно едновременно с резултатите от съответния конкурс. В настоящия случай тези критерии дори не са били посочени в отговора на искането на г-н Di Bernardo за преразглеждане. Запознаването с тези критерии обаче може само по себе си да позволи на заинтересованото лице да разбере по какъв начин конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание е стигнала до извода, че релевантният му професионален опит е под три години. При тези обстоятелства не може да се поддържа, че интересът на г-н Di Bernardo от съобщаването е надценен в обжалваното съдебно решение.
- 36 Освен това не може разумно да се очаква от кандидатите да поискат да им бъдат съобщени критериите за подбор, когато самото съществуване на тези критерии не им е известно. В случая критериите за подбор на документите за кандидатстване, които е приложила конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание, за да прецени продължителността на релевантния професионален опит, не се съдържат в обявлението за конкурса и г-н Di Bernardo е научил за тяхното съществуване, без обаче да се е запознал със съдържанието им, едва със спорното решение в отговор на искането му за преразглеждане. Следователно Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че тези критерии е трябвало да бъдат съобщени на заинтересованото лице, без да може да се изисква от него да поиска това. Ето защо първата част от първото правно основание трябва да се отхвърли.

- 37 С петата част от първото основание Комисията упреква Общия съд, че в точка 50 от обжалваното съдебно решение не е взел предвид факта, че тайната на работата на конкурсната комисия, упомената в член 6 от приложение III към Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, не допуска оповестяването на критериите за подбор, позволяващи да се прецени релевантният професионален опит, определен от конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание.
- 38 Вярно е, че преценката от сравнителен характер, която прави конкурсната комисия при проверката на способностите на кандидатите, е обхваната от присъщата на тази дейност тайна. За разлика от това проверката на кандидатурите с оглед на условията, определени за участие в съответния конкурс, се извършва въз основа на обективни данни, известни на всеки един от кандидатите, що се отнася до него. Ето защо зачитането на тайната на работата на конкурсната комисия допуска тези обективни данни да бъдат съобщени, и по-специално критериите за подбор, които са в основата на подбирането на кандидатурите, така че да се даде възможност на лицата, чиито кандидатури са били отхвърлени, да се запознаят с възможните мотиви за тяхното отстраняване (вж. в този смисъл решение от 4 юли 1996 г., Парламент/*Innamorati*, C-254/95 P, EU:C:1996:276, т. 26—28 и цитираната съдебна практика). Ето защо петата част от първото основание трябва да се отхвърли.
- 39 С шестата част от първото основание Комисията упреква Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точки 49—51 от обжалваното съдебно решение, че неточно искане за преразглеждане, каквото е отправеното от г-н Di Bernardo, задължава конкурсната комисия по разглеждания конкурс на общо основание да предостави подробни обяснения. Според Комисията това съображение водело до прехвърляне в тежест на конкурсната комисия на тежестта да се докаже наличието на изисквания професионален опит, докато обявлението за конкурса изрично поставяло това доказване в тежест на кандидатите.
- 40 Както бе припомнено в точка 29 от настоящото решение, мотивите на всеки акт трябва по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията на Съюза, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол.
- 41 По този начин практиката на Съда не обуславя изпълнението на задължението за мотивиране от подаването на каквото и да било искане, по-специално за преразглеждане на съответното решение, което искане впрочем е факултативно, нито а *fortiori* от достатъчно точно формулиране на текста на това евентуално искане. Това важи в още по-голяма степен в настоящия случай, тъй като решението на EPSO от 27 октомври 2015 г. не съдържа информация, която да позволява на заинтересованото лице да формулира по-подробна молба за преразглеждане. Ето защо шестата част от първото основание трябва да се отхвърли.
- 42 С третата част от първото основание Комисията критикува преценката, направена в точка 48 от обжалваното съдебно решение, според която от съдържанието на искането за преразглеждане, подадено от г-н Di Bernardo, е видно, че той не е бил запознат с причините, поради които професионалният му опит се е оказал недостатъчен. Следва да се отбележи, че тези доводи, които се основават на критика на преценката на фактите от Общия съд, са недопустими в производството по обжалване пред Съда, освен в случай на изопачаване на фактите, каквото не е изтъкнато в подкрепа на тази част от основанията (решение от 15 май 2019 г., CJ/ECDC, C-170/18 P, EU:C:2019:410, т. 23 и цитираната съдебна практика).
- 43 С втората част от първото основание Комисията оспорва тълкуването на спорното решение, дадено от Общия съд в точка 43 от обжалваното съдебно решение. В това решение се посочва, че „след разглеждане на представените удостоверителни документи за професионал[ния] опит, посочен в точки 2, 5 и 6 от формуляр[а] за кандидатстване, конкурсната комисия стига до извода, че доказателствата не потвърждават, че въпросният професионален опит е основно

свързан с естеството на служебните задължения, както изисква обявлението за конкурса“. В посочената точка 43 Общият съд е приел, че при липсата на допълнителна информация позоваването само на точки 2, 5 и 6 от неговия формуляр за кандидатстване предполага, че г-н Di Bernardo не е доказал релевантността на професионалния си опит само за тези три точки. Това съображение може да се основава на самия текст на спорното решение, тъй като то се отнася до „въпросния“ професионален опит. Във всеки случай посоченото съображение спада към преценката на фактите от Общия съд, която Съдът не може да провери в рамките на производство по обжалване пред него, освен в случай на изопачаване, на което Комисията не се позовава в подкрепа на тази част. Следователно това съображение трябва да се отхвърли.

- 44 Със седмата част на първото основание Комисията упреква Общия съд, че в точки 53—55 от обжалваното съдебно решение е смесил изискването за мотивиране с основателността на мотивите на спорното решение, свързани с материалната законосъобразност на последното. От прочита на тези точки обаче е видно, че Общият съд не е смесил тези отделни основания, а само е припомнил, че мотивационната част на дадено решение има за цел по-специално неговият адресат да се запознае с мотивите му, за да му се даде възможност да прецени тяхната основателност, и е констатирал, че в случая мотивите за отхвърляне на кандидатурата му не са били съобщени достатъчно точно на кандидата. Ето защо тази част трябва да се отхвърли.
- 45 От изложеното по-горе следва, че първото основание трябва да се отхвърли.

По второто основание

Доводи на страните

- 46 Второто основание е изведено от две грешки при прилагане на правото, които Общият съд допуснал в точки 37, 38 и 53—56 от обжалваното съдебно решение, като отказал да вземе предвид представените в хода на производството допълнителни мотиви към спорното решение.
- 47 С първата част от второто основание Комисията поддържа, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че е невъзможно да се допълнят мотивите на решение в хода на производството не само в случай на пълна липса на мотиви, но и в случай на „почти пълна“ липса на мотиви. Освен това понятието за „почти пълна“ липса на мотиви било обърквато и противоречиво.
- 48 Съгласно втората част от второто основание Общият съд не е взел предвид факта, че функциите на съда му налагат да провери служебно дали съответната институция на Съюза е изпълнила задължението си за мотивиране. В рамките на тези функции Общият съд бил длъжен да вземе предвид мотивите, представени в хода на производството, и да констатира, че с оглед на тях се обезсмисля основанието за нарушаване на задължението за мотивиране. Само пълната липса на мотиви не можела да бъде поправена в хода на производството.
- 49 Г-н Di Bernardo оспорва тези доводи.

Съображения на Съда

- 50 С първата част от второто основание Комисията упреква Общия съд, че в точки 37 и 38 от обжалваното съдебно решение е ограничил възможността за поправяне на непълнота на мотивите след подаването на жалбата, като е приел, че тази възможност е изключена не само в случай на пълна липса на мотиви на разглежданото решение, но и при почти пълна липса на мотиви на същото. Освен това понятието „почти пълна липса на мотиви“, което не е предвидено в съдебната практика, било противоречиво и не било възможно да се дефинира.

- 51 Както бе припомнено в точка 29 от настоящото решение, задължението за мотивиране на решение на институциите на Съюза с неблагоприятни последици има за цел да позволи на съда на Съюза да упражни своя контрол за законосъобразност на това решение и да предостави на заинтересованото лице достатъчно данни, за да прецени дали посоченото решение е обосновано, или страда от порок, който позволява да се оспори законосъобразността му. От това следва, че по принцип мотивите трябва да бъдат съобщавани на заинтересованото лице едновременно с неблагоприятния за него акт и че липсата на мотиви не може да бъде поправена с факта, че заинтересованото лице научава мотивите на решението в хода на производството пред съдилищата на Съюза (решения от 26 ноември 1981 г., Michel/Парламент, 195/80, EU:C:1981:284, т. 22, от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 463 и от 29 септември 2011 г., Elf Aquitaine/Комисия, C-521/09 P, EU:C:2011:620, т. 149).
- 52 В случай обаче не на липса, а на непълнота на мотивите дадените в хода на производството обяснения могат в изключителни случаи да поправят тази непълнота, така че свързаното с нея основание да не обосновава повече отмяната на разглежданото решение (вж. в този смисъл решения от 8 март 1988 г., Sergio и др./Комисия, 64/86, 71/86—73/86 и 78/86, EU:C:1988:119, т. 52 и от 28 февруари 2008 г., Neirinck/Комисия, C-17/07 P, EU:C:2008:134, т. 51).
- 53 Така, когато по повод на конкурс с много участници съответната институция на Съюза не е в състояние от практическа гледна точка да изложи достатъчно мотиви за всеки кандидат, ѝ е позволено по изключение да представи данни пред съда на Съюза, като протоколи от конкурсни комисии (решение от 28 февруари 2008 г., Neirinck/Комисия, C-17/07 P, EU:C:2008:134, т. 57).
- 54 Както вече бе посочено в точка 29 от настоящото решение относно изискването за мотивиране, от една страна, мотивите трябва по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията на Съюза, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол, и от друга страна, това изискване следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай, по-специално в зависимост от съдържанието на акта, от естеството на изложените мотиви и от интереса, който адресатите или други лица, засегнати пряко и лично от акта, могат да имат от получаване на разяснения. Следователно с оглед на целта на това изискване и на всички припомнени по-долу обстоятелства мотивите на дадено решение могат да бъдат сметени за липсващи или за недостатъчни.
- 55 В това отношение Съдът е приел, че липсата на мотиви може да бъде констатирана дори когато съответното решение съдържа определени мотиви. По този начин противоречиви или неразбираеми мотиви са равнозначни на липса на мотиви (решения от 29 септември 2011 г., Elf Aquitaine/Комисия, C-521/09 P, EU:C:2011:620, т. 151, 168 и 170 и от 27 октомври 2016 г., Debonair Trading Internacional/EUIPO, C-537/14 P, непубликувано, EU:C:2016:814, т. 36). Същото важи и когато съдържащите се в разглежданото решение мотиви са непълни до такава степен, че изобщо не позволяват на неговия адресат да разбере в контекста на приемането му съображенията на институцията, която го е издала. Ето защо наличието на наченки на мотиви подлежи на обстойна преценка от съда на Съюза, когато той трябва да реши дали в хода на производството са допустими допълнителни мотиви (решение от 28 февруари 2008 г., Neirinck/Комисия, C-17/07 P, EU:C:2008:134, т. 54 и 55).
- 56 При това положение от практиката на Съда е видно, че липсата на мотиви може да обхваща и случаи, различни от пълната липса на мотиви. Следователно, като е назвал тези хипотези с израза „почти пълна липса на мотиви“, Общият съд не е допуснал нито грешка при прилагане на правото, нито несъобразяване със съдебната практика, припомнена в точка 52 от настоящото решение. Ето защо първата част от второто основание трябва да се отхвърли.

- 57 С втората част от второто основание Комисията упреква Общия съд, че е отказал да вземе предвид допълнителната информация, която тя е представила в хода на производството относно мотивите на спорното решение, и че е констатирал, че поради това основанието за нарушаване на задължението за мотивиране е необосновано. По този начин Общият съд не изпълнил задължението си като съд на Съюза да провери дали съответната институция на Съюза е изпълнила своето задължение за мотивиране.
- 58 Противно на поддържаното от Комисията обаче, не съществува нито право на институциите на Съюза да поправят пред съда на Съюза недостатъчно мотивирани решения, нито задължение на същия съд да вземе предвид допълнителните обяснения, представени едва в хода на производството от издателя на съответния акт, за да прецени дали е изпълнено задължението за мотивиране. Както отбелязва генералният адвокат в точка 94 от заключението си, подобно правно положение би могло да осуети разпределянето на правомощията между администрацията и съда на Съюза, да отслаби контрола за законосъобразност и да накърни упражняването на правото на обжалване.
- 59 Само в изключителни случаи, по-специално като посочените в точка 53 от настоящото решение, при които се оказва, че за съответната институция на Съюза е било практически невъзможно да мотивира в достатъчна степен спорното решение, мотивите могат да бъдат допълнени с обяснения, представени от издателя на акта в хода на производството. Дори в тези редки хипотези обаче отстраняването на нередовността на акта, който не е достатъчно мотивиран, с обяснения, представени след подаването на жалбата, няма автоматичен характер. Всъщност предвид нарушаването на равновесието между страните, до което може да доведе късното съобщаване на мотивите на обжалвания акт, съдът на Съюза трябва да провери още, както отбелязва генералният адвокат в точка 95 от заключението си, дали решението допълнителните мотиви да се приемат по изключение, не застрашава правото на защита. В това отношение той трябва по-специално да вземе предвид фазата на производството, в която са представени обясненията от съответната институция на Съюза, и да се увери, че съответното лице действително е било в състояние да отговори на тях.
- 60 Във всички случаи, както бе припомнено в точка 51 от настоящото решение, при липса на мотиви на атакуваното решение институцията, която го е приела, не може да отстрани такъв порок, като представи тези мотиви пред съда. Както обаче бе посочено в точка 56 от настоящото решение, Общият съд е констатирал липсата на мотиви на спорното решение. Следователно той не може да бъде упрекнат, че не е взел предвид мотивите, представени от Комисията в хода на производството. Следователно втората част на второто основание трябва да се отхвърли.
- 61 Ето защо второто основание трябва да се отхвърли изцяло.
- 62 Поради това жалбата трябва да се отхвърли.

По съдебните разноски

- 63 Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като г-н Di Bernardo е направил искане за осъждането на Комисията и последната е загубила делото, следва тя да бъде осъдена да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда Европейската комисия да заплати съдебните разноски.

Подписи